

**Справка за оригиналните научни приноси на доц. д-р Анна Цоловска,  
СУ „Св. Климент Охридски“, ФНОИ, Катедра „Визуални изкуства“  
Авторска справка за приносния характер на оригиналните трудове,  
включени в конкурса за професор по „Скулптура и художествени  
конструкции“**

Хабилитационният ми труд включва три основни вида творби организирани в четири реализирани изложби. Повечето от тези работи са направени и представяни през последните четири години на професионалната ми практиката като художник, а всички те са създадени след 2011 година, когато успешно издържах конкурс за доцент обявен от СУ „Св. Кл. Охридски“ и съответно бях назначен като такъв. Изключени са творбите и активностите ми, представени пред НАЦИД относно присъствието ми там като доцент. Работите са селектирани с оглед да покрият спецификата на настоящия конкурс и са групирани според технологическите си измерения и естетико-жанровите си особености. Темата на хабилитационния ми труд – **„Фундаменти на творческата реалност. Странствания. Баланси. Медитация. Градината“** – обобщава посоката и характера на художествените ми търсения през представения период. Коментирани са и приносите в работата ми на преподавател по дисциплините „Скулптура“ и „Скулптура и художествени конструкции“ в СУ „Св. Климент Охридски“, ФНОИ, Катедра „Визуални изкуства“ (като доцент в периода от 2011 година и понастоящем).

Скулптурните работи от последните четири години са реализирани в различни техники. Списъкът от изложби, които включвам в конкурса, обхваща някои селектирани изяви от художествената ми практика през последните 10 г. Това са трите самостоятелни изложби, четвъртата не още представена изложба с работи от чугун и стъкло и поредица от международни изложби, следствие от скулптурни симпозиуми и лендарт пленер, повечето с периодичен характер общо 62 бр., 48 от тях са триизмерни пластични обекти изпълнени в традиционни материали, но с хибриден характер, 12 са триизмерни проекти от мрежа и смола, а две са кинетични инсталации на основата на дървени конструкции. Включвам и раздел с допълнителни графични творби 75 бр., създадени на базата на направени от мен пластични форми, които след заснемане и дигитална обработка са превърнати в самостоятелни графични произведения носещи приносни аспекти.

**1. Интегриране на иновационни техники и методи в сферата на преподаването на скулптура и художествени конструкции, като учебна дисциплина в рамките на**

програмите за висшето образование с оглед да се покрият максимален брой композиционни решения по съответните теми, гъвкави технологични варианти, позволяващи нови начини на реализиране на крайния резултат и индивидуална работа с всеки един студент.

/Доказателствен материал по т.1 – съдържание на учебни програми по задължителните и избираемите дисциплини в ОКС бакалавър, специалности „*Изобразително изкуство*“ и „*Графичен дизайн*“ и съдържание на учебни програми по задължителната дисциплина „*Основни насоки и тенденции в знаковия характер на скулптурата ХХ век*“, „*Методи на проектиране в графичния дизайн*“ в ОКС магистър, специалности „*ПСИИ*“, „*Графичен дизайн*“, катедра „Визуални изкуства“, СУ „Св. Климент Охридски“, а от 2011 до 2019 година включително - „*Тактилно творчество*“ в ОКС бакалавър към „Специална педагогика“, СУ „Св. Климент Охридски“, фотоси на студентски работи и от събития, постери от събития, писмо удостоверяващо представен доклад/.

Доказателствен материал по т.2.1 – визуалният и текстови материал в реабилитационния ми труд от страница 107 до страница 115 включително.

1.1 Приносен момент към работата в дисциплината „Скулптура и художествени конструкции“, „*Изобразително изкуство*“ е създаването на практиката на основата на различни пластични форми създадени от студентите към съответни задачи, след заснемане и дигитална обработка да се генерират самостоятелни графични творби, които биват реализирани като дигитални принтове. Относно тази техника изнесох доклад пред преподаватели и студенти от Факултета по изкуства на Университета „Мария Склодовска-Кюри“, Люблин, Полша, по тяхна покана в рамките на проект на доц.д-р Снежина Бисерова през 2019г.

1.2 Приносен момент е предоставянето на възможност на студенти за участие в уъркшоп по топло духано стъкло и подготовка на студентска изложба, в която стъклените форми да се включат в конструкции от метал, под мое ръководство.

Доказателствен материал по т.1.2 – фотоси на студентски експерименти от ателието по скулптура; фотоси от събития, представящи работата на студенти по дисциплината „Скулптура и художествени конструкции“ изложени в галерийните пространства на „Алма Матер“; фотоси от студентска изложба в резултат от посетен уъркшоп за топло духано стъкло.

1.3 Приносен момент е включването и експериментирането на работа с различен безплатен 3D софтуер /демо версии/ и безплатен софтуер за създаване на фрактални

обекти и среди преди „Ковид ситуацията“ и използването на такъв по време на възникналата необходимост от онлайн обучение. Също и реализирана онлайн изложба „Четири стени“ в Артспейс „Луна“, 2020г., на преподаватели и студенти от ателието по скулптура

1.4 Приносен момент е създаването на учебните програми по дисциплината „Художествени конструкции“ I, II, III и IV част за ОКС бакалавър „Графичен дизайн“. Водеща концепция на тези програми е идеята учебният материал в областта на пластичните изкуства да поднесе такива знания за пространството, неговите трансформации и поведение, така че творейки двуизмерни обекти от областта на графичния дизайн, студентите да не правят „имитационен дизайн“, а да създават авторски обекти на базата на своите знания за пространството, светлината и сянката спрямо обекта.

Доказателствен материал по т.1.4 – презентация изнесена пред ФНОИ, СУ на 21.05.2021г. и фотоси на студентски творби от процеса по време на онлайн обучението.

**2. Определяйки авторската си позиция като принос, най-общо бих я нарекла експеримент, корелиращ между триизмерното пространство, двуизмерната равнина и многомерните ментални пространства, срещите им, техният пластичен изказ и графичен еквивалент. Тоест, самата ми авторска позиция се явява възможността да се отиде извън нея, да се преминава двупосочно през нея.**

/Доказателствен материал по т.2 – визуалният и текстови материал в реабилитационния ми труд от страница 9 до страница 107 включително; плакати и постерни съобщения за самостоятелни изложби и участието ми в изложби; фотографии от събитията; описание на рецензии отнасящи се до работите ми./

Пояснения към приносите по т.2 и изброяването им:

2.1 Приносен момент в изложбата ми „Моите странствания са извън контекста на странстването“ е начинът, по който отделните произведения присъстват в изложбата. Всъщност те не са отделни, а са фрагменти от цялостен ментален пейзаж, който е ангажиран с едни и същи форми и идеи в процес. Основните фигури провокирани от митологични същества трансформирани в анимационни герои от попкултурата са триизмерни пластични създания от керамика, желязна тел и лед светлинни надписи.. Макар и различни по техника, изпълнение и визуалност, работите ми се базират на един общ наратив. Те се допълват, оприличават, и са силно асоциативни, пораждащи моментални връзки у съзерцаващия. Без значение от реда, в който са гледани, при тях се

вижда общото, всяка носи смисъл и детайл, които спомагат изграждането на артистично-тематичния свят на изложбата.

Доказателствен материал по т.2.1 – визуалният и текстови материал в реабилитационния ми труд от страница 18 до страница 31 включително.

Рецензия на творби от периода 2019-2020 на Анна Цоловска от: Вълева, Бисера. Лендарт пленерът "Между пясък и пяна" - Между ежедневието и ефимерното - В: Списание за изкуство "Визуални изследвания", брой 02/2021, стр. 23-29, ISSN 2535-101X

2.2 Приносен момент в изложбата ми „Баланси“. Идеята за изложбата „Баланси“ в голяма степен се отнася към композицията и възможността да се подчертае разликата между художествена конструкция и скулптура, като в първия случай се набляга на декоративно - пластичното усвояване на пространството, а във втория на личностното присъствие чрез пластични форми. Концепцията за работите е нещо повече от идеята за баланса и способността за намиране на центъра на тежестта на елементите в една опорна точка и взаимовлиянието между много такива, както и баланса между графичните линии на материала спрямо празното пространство. Приносен момент в тази изложба е нейното допълнително измерение. В него тя се явява инсталация, като всяка една конструкция се поставя последователно върху въртяща се ос. Инсталацията е развита и по още един начин. Въртящите се обекти с допълнително загряти елементи биват заснети с термокамера, при което се получават въздействащи видеа в спектрални цветове, чиято последователност показва термо поведението на елементите и връзките между тях. Тъй като инсталациите са с абстрактен характер, тяхната логика е ясно четима и удобна за проектиране при асоцииране с органичните тела от заобикалящия ни свят.

Доказателствен материал по т.2.2 – визуалният и текстови материал в реабилитационния ми труд от страница 34 до страница 44 включително. Изложбата „Баланси“ е част от артистичните изяви в рамките на международния проект „Арт инициативи 2020“, реализиран с подкрепата на Фонд „Научни изследвания“ на Софийския университет. Проектът се реализира от Катедра „Визуални изкуства“ и негов ръководител е проф. дн Лаура Димитрова. Произведенията, създадени от доц. д-р Анна Цоловска за тази изложба, може да бъдат видени на уеб сайта на проекта: <https://artinitiativesproject.com/balance>, <https://artinitiativesproject.com/en/balance>.

2.3 Приносен момент в изложбата ми „Тотална медитация“. Тази изложба представлява цялостен експеримент. Нейните основни пластични елементи са наречени „Обекти на медитация“. Това са форми направени от керамика и топло духано стъкло. Самата им направа е експеримент. Поради различната свиваемост на материалите при изстиване

стъклото и керамиката могат взаимно да се напукат. Затова формите трябва да бъдат съобразени с тази им характеристика. От друга страна взаимопроникването на единия материал в другия е основно за концепцията на изложбата. Идеята да се противопоставят материята и духът и същевременно да се съчетаят не е нова. Тук тя намира своя пластичен израз съответно при ползването на двата емблематични като визия материали, които в основата си са с подобен произход. Става въпрос за глината и стъклото. Така приемам че създадените от мен форми, благодарение откриването и реализирането на тази авторска техника, с която изграждам специфичен почерк за разкриване на нови решения и обогатяване на връзките и взаимодействията между материи, е категоричен принос.

Експериментът не свършва тук. Създадени са още няколко обекта, които са направени от стоманена мрежа, така че визуално да изглеждат като извивки на „Риманови повърхнини“. С тези обекти се цели да се създаде асоциация за многомерни мисловни пространства. Някои от тях са показвани в предишни изложби. Представените тук не са показани до момента. Тази изложба отново е изградена на принципа на един цялостен разказ, в който пластичните обекти преминават в графични, където те добиват по-дълбок смисъл поради възможността да бъдат показани в различна среда. За целта са използвани фотоси на детайли от стъклените обекти и от мрежестите форми, визуализиращи сложни пространствени движения. Цялата серия „Отвъд медитацията“ е създадена по този начин. Също така при прилагането на цветните акценти в графичните листове е използвана техниката на микрофотографията с поляризирана светлина. Приемам, че този вид техника е основен приносен момент за творчеството ми.

Доказателствен материал по т.2.3 – визуалният и текстови материал в реабилитационния ми труд от страница 47 до страница 71 включително.

Рецензия на самостоятелна изложба на Анна Цоловска в галерия "Аросита" от: Вълева, Бисера. Изложба на Анна Цоловска - В: Информационен бюлетин на СБХ, брой 01/2021, стр. 59-61, ISSN 1313-9622

2.4 Приносен момент в изложбата ми „Градината“. Тази изложба представлява естествен завършек на идейните ми и пластични търсения от последните три години. Основна тенденция в работата ми е да изпробвам нови възможности едновременно в художествен и в технологически аспект. „Градината“ се представя от 7 скулптури, които имат лице и гръб. Работите са в голяма степен знакови, абстрактни, но включват и доста реалистичен детайл. Приносният момент в тях е начинът, по който се отчита коя страна е лицева. Това е направено чрез повишена детайлност на повърхността на предната страна и

неглижиране на задната. С това искам да подчертая, че ние забелязваме много повече детайли на лицевата страна и те ни носят самия образ. Когато това се приложи към нереалистични форми, а към произволни фигури, то им придава облик и моментално ни кара да ги артикулираме и осмислим по познат начин. Тук приносът е в двуизмерността и начинът, по който е третирана повърхността и детайла, за да постигне съответни пространствени и смислови внушения и дори морално степенуване в една форма, като се отдаде предпочитание на лицето, облика, ейдосът пред гърбът, който е отсъствие на образ и съответно отсъствие на смисъл.

Още по-експресивното подчертаване на детайла е направено като е използван контраст между материалите. Тези скулптури са направени от стомана 4045L и чугун C425 – 30 на принципа на леене в пясъчни форми или така нареченото „леене на пръст“, което дава много характерна фактура на повърхностите и цветни стъклени елементи, изработени в техниката „фюзинг“.

Доказателствен материал по т.2.4 – визуалният и текстови материал в реабилитационния ми труд от страница 73 до страница 85 включително.

2.5 Приноси моменти в представени в реабилитационния труд като допълнителни произведения и изяви, създадени на основата на авторски пластични обекти арт принтове с включена микрофотография, изпълнени в техниката на компютърно генериран дизайн и отпечатани дигитално. Откриване и развиване на собствена техника и специфичен почерк на приложение на дигитален софтуер за целите на трансформация от триизмерен обект в двуизмерен графичен и прилагането на микрофотография.

Доказателствен материал по т.2.5 – визуалният и текстови материал в реабилитационния ми труд от страница 96 до страница 105 включително.

2.6 Развиване, утвърждаване и популяризиране у нас и в чужбина на графични произведения, създадени на основата на авторски пластични обекти. Относно тази техника изнесох доклад пред преподаватели и студенти от Факултета по изкуства на Университета „Мария Склодовска-Кюри“, Люблин, Полша, по тяхна покана в рамките на проект на доц.д-р Снежина Бисерова през 2019г. Писмо приложено към документите ми за участие в конкурса удостоверява представянето на доклада по темата.

**доц. д-р Анна Цоловска**